

- א. יציאת הנקודים היה היפך מיציאת העקודים שבעקודים היה קודם יציאת המלכות ואחר כך היסוד עד שהכתר יצאה באחרונה, אבל בנקודים קודם יצא הכתר בראשונה ובו היו כלולים כל הט' האחרים, ואחר כך יצא החכמה ובו היו כלולים כל הח' האחרים, וכן כולם עד שיצאה המלכות באחרונה.
- ב. עוד שינוי בין הנקודים לעקודים יצאו האורות תחילה ואחר כך נעשו הכלים (כדלעיל שער העקודים פרק ג' וה'), אבל בנקודים קודם יצאו הכלים שנעשו על ידי הסתכלות העין באורות און חוטם פה (כדלעיל פרק ב' אות י"ד) ונעמדו ה' כלים כל אחד לעצמו במקומו¹ ואז² יצאו האורות ונכנסו בכלים, וקודם יצא אור הכתר ובו כלולים שאר הט' אורות ואחר כך החכמה וכו'.
- ג. כאשר נכנסו כל האורות בכלי הכתר אז כל האורות היו בטלים כנגדו כי הוא גדול יותר מכולם יחד ולכן לכלי הכתר יש יכולת להחזיק את כל האורות האלה ולא נשבר.
- ד. כאשר נכנס האור דחכמה בכלי החכמה ועמו שאר הח' אורות (ונשאר בכלי הכתר רק אור הכתר) אז ג"כ כל האורות היו בטלים כנגדו, וכן כאשר נכנס האור דבינה בכלי הבינה ועמה שאר הז' אורות ואז נקראת אם הבנים אז ג"כ כל האורות היו בטלים כנגדה.
- ה. הטעם שלכלי החכמה ובינה יש יכולת להחזיק את כל האורות האלה ולא נשברו, היות ושאר האורות אצלם הם דמיון הבנים שבתחילה עומדים כלולים במוח אביהם ואמם ולכן לא נשברו³.
- ו. כאשר נכנסו האורות לכלים דז' תחתונות אז לא נתבטלו שאר האורות למלך שמלך באותו ספירה ולכן הכלים לא יכלו לסבול האור הרב ולכן נשברו.
- ז. במבוא שערים (שער ב' ח"א פרק ו') (והובא זה בסוגרים גם בעץ חיים) מבאר רבנו דאי אפשר להוציא אורות אלא על ידי זיווג, ואופן יציאת האורות מכלי הכתר לכלי החכמה היה באופן זה שהכתר הזדווג מיניה וביה (דהרי הכתר גם כלול מדוכרא ונוקבא) ועל ידי הזיווג הוציא הכתר את האורות ונתנו לכלי החכמה, ואז הכלים דחכמה ובינה עמדו אחור באחור, ואחר כך נזדווג הכתר מיניה וביה

¹ אצלנו באוצרות חיים ובעץ חיים הגיר' זה תחת זה, ולפי זה קשה דהרי הג' ראשונות עומדים בבחי' סגולתא, אמנם בספר הדרושים (י"ט ע"ב) ובמבוא שערים (שער ב' חלק א' פרק ו') הגיר' זה אחר זה.

² לכאורה קשה דהרי מעיני א"ק יצאו רק אורות ואת בחי' הכלים הרי שאבו בדרך (כדלעיל פרק ב' אות י"ד) ונמצא שבחי' האור יצא תחילה, ועיין בית לחם שאומר שהכוונה שיצאו הוא שהגיעו למקומם שהוא ממקום הטבור של א"ק ולמטה ואפשר שנתעכב האור בדרך, ועיין במבוא שערים (שער ב' חלק א' פרק ו') שהלשון הוא אכן בנקודות תחילה יצאו הכלים ונעשו על ידי הסתכלות אור העין בג' אורות אח"פ ונמשכו במקומם זה אחר זה עד תשלום ה' כלים ואחר כך ירדו האורות ג"כ וכו'.

³ זה חוץ מהטעם הנזכר לעיל (פרק ב' אות כ"ב) שהואיל וקבלו הארה מאור האון לכן הם כלים חזקים ולא נשברו.

והמשיך מוחין לחכמה ובינה ועל ידי זה חזרו חכמה ובינה להיות בזיווג פנים בפנים ואז נתן החכמה את האורות לבינה, וכל זמן שאורות הז' נקודות נמצאים בבינה אז הז' נקודות מעלים מ"נ לבינה ולכן נשארים החכמה ובינה בבחי' פנים בפנים, ואחר כך נזדווגו החכמה ובינה ואז הבינה הוציאה את האורות לחוץ ונכנסו לכלי הדעת.

- ח. הז' מלכים הם: דעת, חסד, גבורה, תפארת, נצח והוד הם תרי פלגי גופא ונחשבים מלך אחד, יסוד, מלכות.
- ט. אלה הז' מלכים הם מלכי אדום הנזכרים בתורה⁴ בפרשת וישלח (ל"ו א'), ובלע בן בעור הוא מלך הדעת, דבלע הוא בלעם ונשמתו היה מסוד דעת דקליפה ולכן היה שקול באומות כמשה בישראל, שמשה היה דעת עליון דז"א המלוכש ביסוד דאבא⁵ ולכן נאמר אצל בלעם (במדבר כ"ד ט"ז) ויודע דעת עליון כי הוא יצא מסיגי הדעת⁶.
- י. יובב בן זרח הוא מלך החסד, ומרומז בזרח שהוא לשון אור וחסד נקרא אור.
- יא. חשם מארץ התמני הוא מלך הגבורה, ומרומז כי חשם הוא אותיות חמש ומרמז על ה' גבורות, וגם שר"ת של חשם מארץ התמני הוא חמה וסופי התיבות מיץ ומרמז על סוד הפסוק (משלי ל"ג) כי מיץ חלב יוצא חמאה (חמה וחמאה הם אותיות שווים) שהדם שהוא הגבורות נקרא מיץ ונהפכים ביניקה לחלב וחמאה.
- יב. הדד בן בדד הוא מלך התפארת כי בחזה שהוא תפארת נמצא ב' הדדים, ולכן כתיב פעמים לשון דד הדד בן בדד, וכן אפשר לרמז בתיבת בדד ב' דד.
- יג. הטעם שמרמז את התפארת בבחי' הדדים, הואיל ומיתת התפארת גרמו לדדים דבינה שיצמקו כדרך האשה שדדיה צומקים בעת מיתת הוולד.
- יד. שמלה ממשרקה הוא מלך הנצח הוד⁷.
- טו. שאול מרחובות הנהר הוא מלך היסוד, ומרומז שלשון רחובות הנהר שיש ביסוד, שאנו רואים שיסוד הבינה נקראת רחובות הנהר היות ויסוד דנוקבא רחב אבל יסוד דדוכרא צר, ונקראת הבינה נהר היות והיא משפיעה תמיד בלי הפסק כעין נהר, ועוד רמז לשיך את שאול מרחובות הנהר ליסוד שר"ת שאול מרחובות הנהר הוא משה ומשה הוא סוד יסוד של אבא כדלעיל (אות ח').

⁴ הז' מלכים האלה המוזכרים בתורה הם ז' מלכים דז"א, אבל הז' מלכים הנזכרים בדברי הימים (א' א' מ"ג) הם הז' מלכים דנוקבא כדאיתא בשער מאמרי רשב"י (ס"ב ע"ב ד"ה הנה).

⁵ כן איתא בשער ל"ב פרק א'.

⁶ ובכת"י אוצרות יש נ.א. המוסיף שזה גם מרומז בדברי בלעם (במדבר כ"ג ז') מהררי קדם כי שרשו מהמלכים קדמאין הנקראים הררי קדם.

⁷ לא מבואר איך מרומז, ועיין בס' מתוק מדבש שמבאר ששמלה הוא מלשון לבוש, ולבוש שיך בנצח הוד, כמבואר בזוהר משפטים (צ"ח ע"א) הוד והדר לבשת אלין תרי בדי ערבות, שהכונה על נצח הוד.

טז. במבוא שערים (שער ב' ח"ב פרק ח') מוסיף בעל חנן בן עכבור הוא מלך הז' בחי' המלכות⁸.

יז. בזמן מקרה המלכים כאשר הכלים נשברו והאורות נסתלקו ונשאר בכלים רק רפ"ח נצוצי אור אז בכלי היסוד היה נשאר עוד ניצוץ אור אחד נוסף על הרפ"ח כדי להחיות את כלי המלכות היות ולית לה⁹ אור מגרמה כלום.

יח. שאול המלך היה שרש נשמתו מבחי' אותו ניצוץ דאור דיסוד הנשאר להאיר למלכות, ולכן כתיב אצלו (שמואל א' י' כ"ב) והוא נחבא אל הכלים על שם אותו הניצוץ שנשאר בכלי היסוד ונתחבא בשעת שבירת הכלים ולא נסתלק כמו שאר האורות, והואיל וכוונת הניצוץ היה כדי להאיר למלכות לכן זכה שאול למלכות אפילו שלא היה שרש נשמתו מספירות המלכות (ועין בשער הקדמות (כ"ג ע"א) שלכן נקרא היסוד שאול מרחובות הנהר לרמז על הניצוץ הנ"ל שמשם שורש שאול המלך).

⁸ ועיין בספר קהלת יעקב (לבעל המלא הרועים) (ערך בעל חנן) שמרומז בתיבת בעל חנן שהמלכות נקראת שדה והיא שדה הבעל שהיסוד חונן אותה ומשפיע בה.

⁹ עיין באש"ל שהכוונה שלכלי המלכות אין אור מגרמה (כדלקמן פרק ה' אות ח') שבאור עצמו דנקודים יש למלכות אור וכידוע שהרפ"ח ניצוצין הם אורות של כלים.